

Štvrtok 8. októbra 2020

Milí ôsmaci!

Pokračujeme v opakovaní sloviess. Najprv si skontrolujte d. ú., potom si zapište do zošita pojmovú mapu. Ďalšie poznámky (Slovesá – opakovanie) si písať nemusíte, je to opakovanie, slúži len na pripomenutie si sloviess. (Môžete si ich vytlačiť, ak si myslíte, že ich potrebujete mať.)

Pojmovú mapu odfoťte a fotografiu pošlite v prílohe správy, ktorú Vám pošlem pod názvom **Štvrtok 8. 10. 2020**. Súčasťou správy bude aj niekoľko otázok, ktoré vypracujete namiesto cvičení (ako opakovanie), budem to hodnotiť iba slovné, nie známku. Ďakujem.

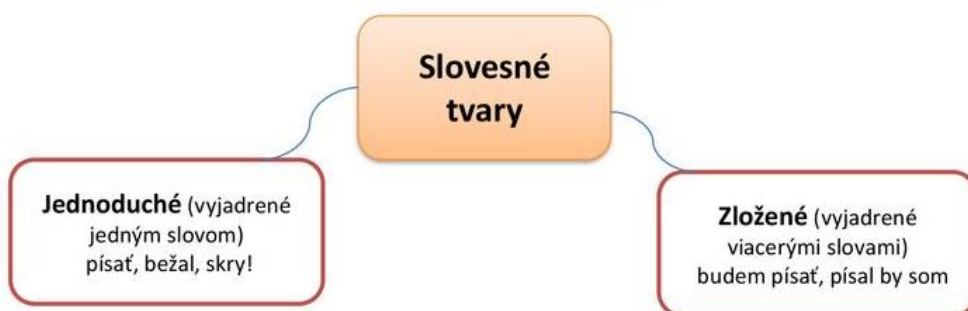
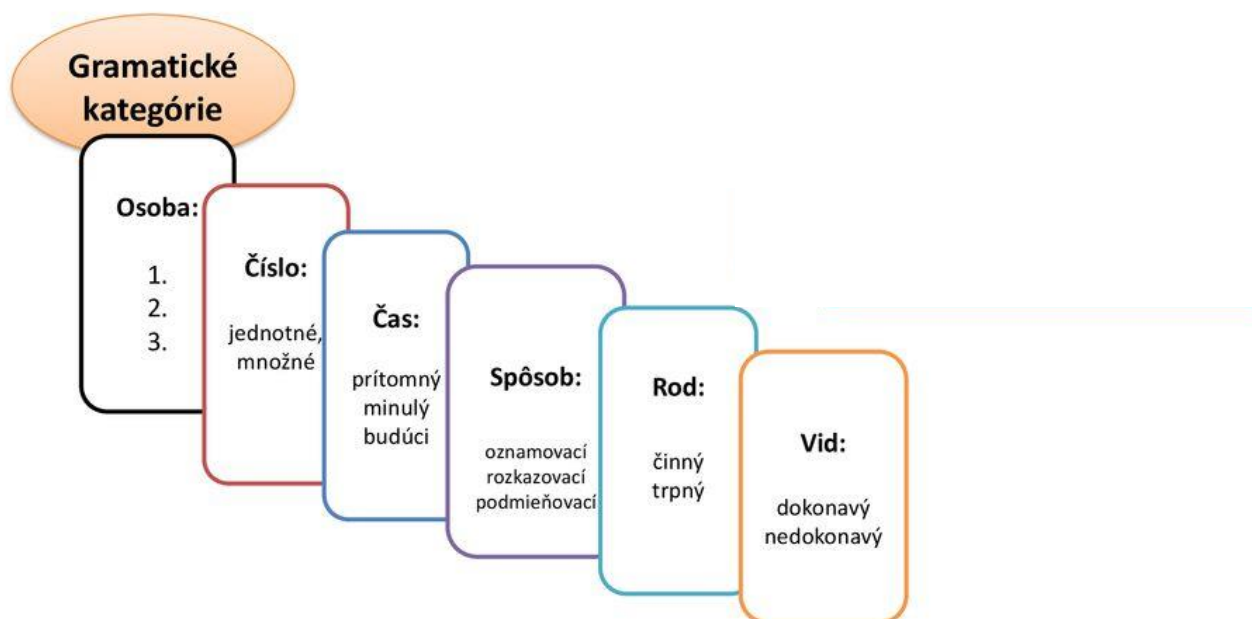
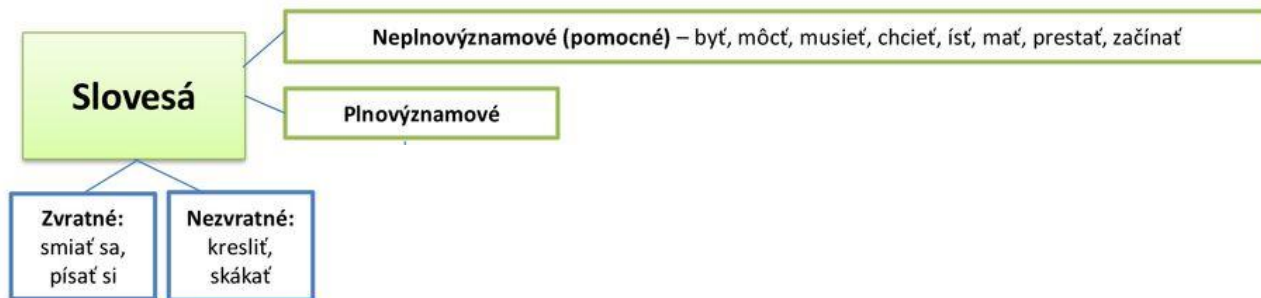
D. ú.

Sloveso	Neurčitok	Budem + neurčitok	Dokonavý vid (DV)/ Nedokonavý vid (NV)
klameme	klamať	budem klamať ✓	NV
oklameme	oklamať	~~budem oklamať~~	DV
pečie	piecť	budem piecť ✓	NV
napečie	napiecť	~~budem napiecť~~	DV
vymýšľam	vymýšľať	budem vymýšľať ✓	NV
vymyslím	vymyslieť	~~budem vymyslieť~~	DV
chvália	chváliť	budem chváliť ✓	NV
pochvália	pochváliť	~~budem pochváliť~~	DV
ideme	ísť	~~budem ísť~~	DV
prídeme	prísť	~~budem prísť~~	DV
lepím	lepíť	budem lepíť ✓	NV
zlepím	zlepíť	~~budem zlepíť~~	DV
hádzete	hádzatť	budem hádzatť ✓	NV
nahádzete	nahádzatť	~~budem nahádzatť~~	DV

Cvičenie 9. z pracovného listu.

SLOVESO	OSOBA	ČÍSLO	ČAS	SPÔSOB	VID
čakali sme					nedokonavý
volajú					nedokonavý
nepustil by					dokonavý
vzdychla					dokonavý
uťahuješ					nedokonavý
bol by odišiel					dokonavý

POJMOVÁ MAPA: Zapište si do zošita.

SLOVESÁ – OPAKOVANIE: Zopakuj si učivo o slovesách, toto by si o nich mal vedieť. Tieto poznámky si nemusíš prepisovať do zošita.

Slovesá

- **plnovýznamové, ohybné slová, sú vetnými členmi**
- **vyjadrujú, čo osoby, zvieratá a veci robia a čo sa s nimi deje**
- pýtame sa: **Čo robí? Čo sa s ním (ňou) deje?**

Slovesá delíme na:

ZVRATNÉ	NEZVRATNÉ
- súčasťou slovesa JE slovo SA alebo SI	- súčasťou slovesa NIE JE slovo SA alebo SI
Napr. učil sa , zopakovali si , rozumieť si ...	Napr. písala, učil, zopakovali, rozumieť...

Slovesá sa delia **podľa významu** na:

PLNOVÝZNAMOVÉ	NEPLNOVÝZNAMOVÉ
- vyjadrujú dej samostatne	- nemôžu vyjadriť dej samostatne, musíme k nim pridať ďalšie (plnovýznamové) sloveso - spresňujú význam plnovýznam. slovesa
Napr. <i>písať, tancujú, maľovala...</i>	Napr. <i>chcieť, môcť, musieť, smieť, začať, ostať...</i>

Skloňovanie sloves sa nazýva **ČASOVANIE**.

Časovanie znamená, že sloveso mení svoj tvar v 3 časoch:

Prítomný čas		Minulý čas		Budúci čas	
sloveso BYŤ (existovať, nachádzať sa)					
sg.	pl.	sg.	pl.	sg.	pl.
1. (ja) som	1. (my) sme	1. bol som, bola som	1. boli sme	1. budem	1. budeme
2. (ty) si	2. (vy) ste	2. bol si	2. boli ste	2. budeš	2. budete
3. (on, ona, ono) je	3. (oni, ony) sú	3. bol, bola, bolo	3. boli	3. bude	3. budú

Slovesné spôsoby (sú 3)

Oznamovací spôsob	Rozkazovací spôsob	Podmieňovací s.	
- oznamujeme , že dej prebieha, prebiehal, bude prebiehať	- dávame rozkazy, zákazy , žiadame o niečo	- vyjadrujeme podmienku - obsahuje slovo BY	
Napr. píšem, písal som, budem písať	Napr. Píš! Nerozprávaj!	Napr. písal by som	
		↑ prítomný čas tvoríme: minulý čas slovesa + BY	↑ minulý čas tvoríme: minulý čas slovesa + BY + minulý čas slovesa byť
		písal by som spali by sme	písal by som + bol = bol by som písal spali by sme + boli = boli by sme spali
- používa sa vo všetkých 3 časoch a vo všetkých osobách a číslach	- existuje len v 1 čase - prítomnom a v 3 osobách : 2. osoba sg.: Píš! 1. osoba pl.: Píšme! 2. osoba pl.: Píšte!	- tento spôsob existuje v 2 časoch: prítomnom a minulom	

Neurčitok

- je **základný** a **neurčitý slovesný tvar**
- nevyjadruje osobu, číslo ani čas
- vždy sa **končí na -ť**, napr. ťahať, písať...

Jednoduchý a zložený slovesný tvar

Jednoduchý slovesný tvar	Zložený slovesný tvar
- tvorí ho 1 slovo napr. napíše, existujú...	- tvorí ho 2 a viac slov napr. budem písať, rozmýšľal som...
Výnimka: ZVRATNÉ SLOVESÁ - aj keď ich tvoria 2 slová (napr. česať sa, pomáhame si...) patria k jednoduchým slov. tvarom	Výnimka: tvary MINULÉHO ČASU patria k zloženým slov. tvarom, aj keď ho niekedy tvorí len 1 slovo (písal, spali...)

Sloveso BYŤ

- má tvary v **prít. čase**: som, si, je, sme, ste, sú

v **min. čase**: bol/-a som, bol si, bol/-a/-o, boli sme, boli ste, boli

v **bud. čase**: budem, budeš, bude, budeme, budete, budú

- môže byť **plnovýznamové** aj **neplnovýznamové**

PLNOVÝZNAMOVÉ (skratka P)	NEPLNOVÝZNAMOVÉ (skratka N)
- byť je plnovýznamové, keď má význam sloviac EXISTOVAŤ/ JESTVOVAŤ/ NACHÁDZAŤ SA	- byť je neplnovýznamové, keď nemá význam EXISTOVAŤ/ JESTVOVAŤ/ NACHÁDZAŤ SA
Napr. Na planéte JE veľa ľudí. Je – plnovýznamové, lebo ho môžeme nahradit', napr. Na planéte existuje/jestvuje/nachádza sa veľa ľudí.	Napr. Planéta JE veľká. Je – neplnovýznamové, lebo ho nemôžeme nahradit', napr. Planéta existuje/jestvuje/nachádza sa veľká.